

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj/juni 2023
Institution	Skive-Viborg HF og VUC
Uddannelse	Hfe
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	KBH og KHS
Hold	NdaA173s

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Introduktion - tekst og genre
Titel 2	Retorik og argumentation
Titel 3	Medier (dokumentar, kortfilm og musikvideoer)
Titel 4	Oplysningstiden, romantikken og det moderne gennembrud
Titel 5	Journalistik
Titel 6	Realisme og modernisme + opsamling

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 1	Introduktion – tekst og genre
Indhold	<p>Grundbøger:</p> <p>Ole Schultz Larsen: Håndbog til dansk, Systime i-bog,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Afsnit 3 Litteratur (afsnit 3.1-3.6) https://hbdansk.systime.dk/?id=p149 - Afsnit 4.1 Ordens betydning https://hbdansk.systime.dk/?id=p179 - Afsnit 4.2 Sproglige billeder https://hbdansk.systime.dk/?id=p131 <p>Kjær-Hansen og Bertelsen: Litteraturen på langs og på tværs, Systime i-bog, afsnit om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - folkeviser https://litthist.systime.dk/?id=p135 - folkeeventyr https://litthist.systime.dk/?id=p136 <p>Tekster</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ebbe Skammelsen - Jesper og Prinsessen - H.C. Andersen: Klokkeren - Helle Helle: Fasaner - Tove Ditlevsen: Dolken - Johannes V. Jensen: Bo'1 - N.F.S. Grundtvig: Vær velkommen - Simon Kvamm: Gå med dig (+video) - Caspar Eric: Avatar (værk) - Artikel: Jeg savner et fælles sprog om selvmordet, Kristeligt Dagblad, jan 2017 <p>Film</p> <ul style="list-style-type: none"> - Øgendahl og de store forfattere om H.C. Andersen - Øgendahl og de store forfattere om Johannes V Jensen - Øgendahl og de store forfattere om Tove Ditlevsen
Omfang	1/6 del af samlet undervisningstid
Særlige fokuspunkter	<p>De litterære genrer – Epik, lyrik og drama</p> <p>Analyse og fortolkning af noveller</p> <ul style="list-style-type: none"> - Komposition – indre og ydre - Fortæller - Tid - Person og miljøkarakteristik - Tema <p>Analyse og fortolkning af lyrik</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Traditionelle - moderne digte - Bunden form - ubunden form - Brugslyrik - centrallyrik - Prosadigt, episk digt, lyrisk digt - Strofisk/ustrofisk digt - Semantiske felter - Fortæller/Lyrisk jeg - Alvidende fortæller - Ydre og indre komposition - Strofer og vers - Rimmønstre - Sproglige billeder - Sproglige figurer - Temaer
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde, mundtligt oplæg, skriftlig fremstilling Modulopgave 1

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 2	Retorik og argumentation
Indhold	<p>Grundbog:</p> <p>Ole Schultz Larsen: Håndbog til dansk, Systime i-bog,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Afsnit 4.9 Retorik https://hbdansk.systime.dk/?id=p204 - Afsnit 4.10 Argumentation https://hbdansk.systime.dk/?id=p205 - Afsnit 4.2 Sproglige billeder https://hbdansk.systime.dk/?id=p188 - Afsnit 4.3 Sproglige figurer https://hbdansk.systime.dk/?id=p194 - Afsnit 4.12 Kommunikationsanalyse https://hbdansk.systime.dk/?id=p210 <p>-</p> <p>Tekster/videoer</p> <ul style="list-style-type: none"> - Greta Thunberg, COP25, 2018 Greta Thunberg talar på klimakonferens i Polen #Katowice - Bjarke Takashi Røjle Christensen, Niels Bohr instituttet: Tale ved Ph.d Cup 2017 Ph.d. Cup 2017 - Universets 18. decimal - Sofie Lindes tale ved Zulu Awards, 2020 https://www.facebook.com/tv2zulu/videos/337639814314937/ - Sofie Søland Andreasen: Tale af gymnasieelev til klassekammerater: At rejse (Tekst) - Kronprinsesse Marys tale, 26.5.2018 (Tekst+video) H.K.H Kronprinsesse Marys tale til Frederiks 50 års fødselsdag

	<ul style="list-style-type: none"> - Mette Frederiksen: 1. maj-tale 2019 (Tekst) - "Genstart" - podcast https://www.dr.dk/radio/special-radio/genstart/genstart-68/ med Mette Frederiksens taleskriver - Christian Borrisholt Steen: Juridisk kønsskifte er det rene nonsens, Kristeligt Dagblad, 12.5.15 (Artikel) - "Go'morgen Danmark" om rettigheder for prostituerede. https://www.youtube.com/watch?v=IMWocEIAeZI - Uddrag af debatprogram: "Vi ses hos Clement" https://youtu.be/XvT2Cwj7yUs - Video om den gode samtale med Michael Stig Ørbech: https://youtu.be/m8OZL4tagOE
Omfang	1/6 del af samlet uddannelsesetid
Særlige fokuspunkter	<p>Talegenrer Det retoriske pentagram Talens disposition Argumentation: Påstand, belæg, hjemmel, rygdækning, styrkemarkør, gendrivelse Appelformer Sproglige billeder Sproglige figurer Kommunikationssituationen Turtagning Gambitter Sproghandlinger</p>
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde, skriftligt arbejde, taler, modulopgave 2

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 3	Medier (dokumentar, kortfilm, musikvideoer)
Indhold	<p>Teori: Ole Schultz Larsen: Håndbog til dansk, System i-bog https://hbdansk.systeme.dk/?id=p132</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5.1. Dokumentar og Mockumentary - 5.3. Reality-tv (uddrag)

	<ul style="list-style-type: none"> - 5.4. Spillefilm - 5.5. Billeder - Oversigt til film (herunder filmiske virkemidler og filmens dramaturgi) - Oversigt til billeder <p>Isbjergmodellen og Raskins 7 parametre (Kopi)</p> <p>Dokumentarfilm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uddrag af Blekingegadebanden, 2009 (fakta og fiktionskoder) - Skeletterne i skat, DR 2016 (uddrag) CFU - Helle Faber: Ballets dronning, 2006 CFU - Christian Sønderby Jepsen: Testamentet, 2011 CFU (Værk) <p>Kortfilm og spillefilm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tone Ottilie: Lulus første gang, 2016 https://www.ekkofilm.dk/shortlist/film/lulus-forste-gang/ - Anne Heeno: Gråvej CFU - Thomas Vinterberg: Festen (Skolens filmarkiv) - Artikler om dogmefilm på nettet https://faktalink.dk/titelliste/dogm https://da.wikipedia.org/wiki/Dogme95 <p>Musikvideer</p> <ul style="list-style-type: none"> - Simon Kvamm: Gå med dig https://www.youtube.com/watch?v=uabDFDmxANk - Individuelt valgte musikvideer
Omfang	1/6 del af samlet uddannelsestid
Særlige fokuspunkter	<p>Fakta og fiktionskoder</p> <p>De 5 dokumentartyper/genrer (dybdeborende, observerende, deltagende, poetisk og dramatiserende dokumentar)</p> <p>Analyse af filmiske virkemidler i forhold til hvordan det filmiske understøtter fortælling, person og miljøbeskrivelse og temaer</p> <ul style="list-style-type: none"> - Indstilling/scene/sekvens - Dramaturgi - Billedkomposition og -beskæring - Fortæller - Kamerabevægelse - Perspektiv - Lyd - Lys - Klipning (lange og korte indstillinger) <p>Dramaturgi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Berettermodel - Bølgemodell - Point to plot <p>Goffmann: Front- og backstage</p> <p>Richard Raskin: De 7 parametre</p>

Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde, mundtligt oplæg, skriftligt arbejde, modulopgave 3
-----------------------------------	---

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 4	Oplysningstiden (1700-tallet), romantikken (1800-1870) og det moderne gennembrud (1870-1890)
Indhold	<p>TV-serien ”Historien om Danmark – enevælde og oplysningstid” DR.DK Kjær-Hansen og Bertelsen: Litteraturen på langs og på tværs, Systime i-bog, afsnit om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oplysningstidens samfund - Ny borgerlig offentlighed https://litthist.systeme.dk/?id=p151 - Livssyn https://litthist.systeme.dk/?id=p152 - Oplysningstidens genrer: - Komedier om fornuft og dyd https://litthist.systeme.dk/?id=c380 og - Essays og epistler https://litthist.systeme.dk/?id=c385) - Dramaet i oplysningstiden (1720-1800) https://litthist.systeme.dk/?id=p209 <p>Ludvig Holberg: Epistler om ytringsfrihed og kaffedrikning (kopier) Ludvig Holberg: Jeppe på Bjerget, Instruktør Kaspar Rostrup (film – skolens filmarkiv) Fibiger m.fl. Den grovkornede karnevalisme (kopi)</p> <p>TV-serien ”Historien om Danmark” afs. 8 DR.DK (uddrag) Kjær-Hansen og Bertelsen: Litteraturen på langs og på tværs, Systime i-bog, afsnit om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Romantikens samfund https://litthist.systeme.dk/?id=p161 - Romantikens livssyn https://litthist.systeme.dk/?id=p157 - Nyplatonisme https://litthist.systeme.dk/?id=p158 - Universalromantik https://litthist.systeme.dk/?id=p159 - Nationalromantikken https://litthist.systeme.dk/?id=p162 <p>Staffeldt: Indvielsen (kopi) Oehlschlager: Der er et yndigt land (kopi) Richard Dybeck: Du gamla, du fria – den svenske nationalsang Volvo-reklame https://www.youtube.com/watch?v=cbvdzQ7uVPc</p> <p>H.C.Andersen: Skrubbudsens (ligger i Litteraturen på langs) H.C.Andersen : I Danmark er jeg født (modulopgave-tekst) J. Th. Lundbye: Efterårslandskab (modulopgave-tekst)</p> <p>Kjær-Hansen og Bertelsen: Litteraturen på langs og på tværs, Systime i-bog, afsnit om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Det moderne gennembrud https://litthist.systeme.dk/?id=p225

	<p>Pontoppidan: Nådsensbrød (ligger i Litteraturen på langs) DR: Ludere, lommetryve og lirekassemænd, afs. 2 Underdanmarks historie (2:6)</p> <p>Henrik Ibsen: Et dukkehjem Palle Kjørulff-Schmidt: Et dukkehjem (skolens filmarkiv) (Værk)</p> <p>Herman Bang: Den sidste aften (ligger i Litteraturen på langs) Øgendahl og de store forfattere om Herman Bang (CFU)</p> <p>Amalie Skram: Karens jul (kopi)</p>
Omfang	1/6 del af samlet uddannelsestid
Særlige fokuspunkter	<p>Periodekendskab – Oplysningstiden</p> <ul style="list-style-type: none"> - samfundsofbygning, den sociale orden, magtfordeling - rationalisme, empirisme, deismen, Komediengenren, karakterkomedien - komediens opbygning - stedets, tidens og handlingens enhed - morale <p>Periodekendskab - Romantikken</p> <p>Idealisme, universalromantik, monisme, dualisme</p> <p>Den splittede og den harmoniske romantik</p> <p>Romantisme</p> <p>Nationalromantik</p> <p>Kunstneren som det romantiske geni</p> <p>Besjæling af naturen</p> <p>Den ideelle verden >< den virkelige verden,</p> <p>Det åndelige >< det materielle,</p> <p>Det erotiske</p> <p>Metadigtning</p> <p>Nationalromantiske motiver i billedkunsten</p> <p>Digtanalyse – komposition, rim, rytme, sproglige virkemidler, lyrisk jeg, metaforik og symbolik</p> <p>Billedanalyse, filmanalyse, reklameanalyse,</p> <p>Periodekendskab: Det moderne gennembrud</p> <p>Det moderne gennembruds forfattere,</p> <p>Naturalisme, realisme og impressionisme</p> <p>Temaer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samfundskritik, - religionskritik, - kvindeproblematik - (køn, klasse og kirke) <p>Analyse, fortolkning og perspektivering</p>
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde, skriftligt arbejde, modulopgave 4

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 5	Journalistik
Indhold	<p>"Ekstra Bladet uden for citat" af Mikala Krogh, 2014 (dokumentar) Filmcentralen</p> <p>Debatten: Forbundet Ungdom Debatten: Sæson 2022 – Forbandede ungdom Se online her DRTV</p> <p>Ole Schultz Larsen: Håndbog til dansk, Systime i-bog afsnit 5.1 https://hbdansk.systime.dk/?id=p218</p> <p>Avisartikler:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mønter fra 1300-tallet fundet nær Viborg, Kristeligt dagblad, 2016 (kopi) - Norge rystet efter terrorangreb, Berlingske Tidende, 2011 (kopi) - Corona kræver nye ideer, Viborg Stifts Folkeblad 2020 (kopi) - Hovedløse kroppe overalt, Ekstra Bladet 2016 https://ekstrabladet.dk/krimi/hovedloese-kroppe-overalt-bruxelles-i-chok-efter-blodige-terrorangreb/6008751 - Terror i Bruxelles, Politiken 2016 (kopi) - Tag den med ro, Berlingske Tidende 2015 http://www.b.dk/berlingske-mener/tag-den-nu-med-ro - Nærvær, Det har vi da ikke tid til, Pol. 2014 (kopi)
Omfang	1/6 del af samlet uddannelsestid
Særlige fokuspunkter	<p>Nyhedsgenrer</p> <p>Nyhedskriterier</p> <p>Nyhedstrekant</p> <p>Pentagrammet/kommunikationssituationen</p> <p>Minervamodel</p> <p>Appelformer</p> <p>Retoriske virkemidler</p> <p>Argumentationsmodel</p> <p>Layout</p> <p>Kilder</p> <p>Vinkling</p> <p>Billedanalyse</p> <p>Det journalistiske sprog</p>
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde, skriftligt arbejde, modulopgave 5

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 6	Realisme og modernisme 1900-2022
Indhold	<p>Teori:</p> <p>Kjær-Hansen og Bertelsen: Litteraturen på langs og på tværs, Systime i-bog, afsnit om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1890-2000 Realisme og Modernisme 7. 1890-2000: Modernisme og realisme Litteraturhistorien – på langs og på tværs (systime.dk) <p>Ole Schultz Larsen: Håndbog til dansk, Systime i-bog Analysevejledninger Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier (systime.dk)</p> <p>Tekster:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Henrik Pontoppidan ”Ørneflugt” Forside Eksistentialisme i dansk (systime.dk) - Tom Kristensen ”Angst” (kopi) - Karen Blixen ”Det ubeskrevne blad” (Ligger i Litteraturens Huse) - Vita Andersen ”Hun ser godt ud” (kopi) - Johannes V. Jensen ”Interferens” (kopi) - Martin A. Nexø ”Lønningsdag – en idyl” (Ligger i Litteraturen på Langs) - Martin A. Nexø ”Ulven og Fårene” (kopi) - Martin A. Hansen ”Roden” (kopi) - Peter Seeberg ”Patienten” (Ligger i Litteraturen på Langs) - Jan Sonnergaard ”Polterabend” (modulopgave tekst) - Sophus Clausen ”Rejseminder” (kopi) - Tom Kristensen ”Nat i Berlin” (kopi) <p>Værk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erlend Loe ”Doppler” (værklæsning) (CFU)
Omfang	1/6 del af samlet uddannelsestid
Særlige fokuspunkter	<p>Periodekendskab – modernisme og realisme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Symbolisme - Ekspressionisme - Absurditeten - Bekendelseslitteratur - Magisk realisme - Socialrealisme - Konfrontationsmodernisme <p>Genrekendskab</p> <p>Analyse</p> <ul style="list-style-type: none"> - lyrisk analyse

	<ul style="list-style-type: none">- Sproglig/stilistisk analyse 5. Sproglig-stilistisk analyse af litterære tekster Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier (systeme.dk)- Forfatterportræt
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde, mundtligt oplæg, skriftligt arbejde, modulopgave 6